

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ**

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ В ПІДГОТОВЦІ КЛІНІЦИСТА

25 квітня 2024 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя, 2024

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ В ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРЯ-АНЕСТЕЗІОЛОГА.....	34
Воротинцев С.І., Гриценко С.М.	
АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ІНСТРУМЕНТІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ НАВИЧОК КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ	36
Ганчева О. В., Мельнікова О. В., Грекова Т. А., Каджарян Є. В., Ісаченко М. І., Данукало М. В.,	
ФУНКЦІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ.....	38
Гейченко К.І.	
РОЛЬ КОМПЕТЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧА МЕДИЧНОГО ВНЗ У ПІДГОТОВЦІ КЛІНІЦИСТА.....	39
Губарь А.О.	
ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНИХ ІНСТРУМЕНТІВ НА КАФЕДРІ ГОСПІТАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ41	
Губка В.О., Вільданов С.Р., Гайдаржі Є.І., Головка М.Г.	
ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ЗАЛКОВОГО ЗАНЯТТЯ З ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	42
Дейнега В.А.	
СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ	43
Доценко С.Я., Самура Б.Б., Чорна І.В., Кулинич Р.Л.	
СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ОФТАЛЬМОЛОГА	44
Завгородня Н.Г., Саржевська Л.Е., Безденежна О.О., Костровська К.О.,	
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ, як інструментарій підвищення якості ВИКЛАДАННЯ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ.....	46
Іванченко Д. Г., Рудько Н. П., Крісанова Н. В.	
СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ	48
Каплаушенко А.Г., Самелюк Ю.Г., Фролова Ю.С.	
СТУДЕНТСЬКИЙ ХІРУРГІЧНИЙ НАУКОВИЙ ГУРТОК ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДНЯТТЯ ЗАЦІКАВЛЕНОСТІ СТУДЕНТІВ.....	50
Клименко А.В., Черковська О.С., Захарчук О.В., Сиволап Д.В., Кравченко Б.С., Білай А.І., Тугушев А.С.	
ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «НЕВРОЛОГІЯ» ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НЕВРОЛОГІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ВІРТУАЛЬНОГО ПАЦІЄНТА.....	50
Козьолкін О.А., Кузнецов А.А.	
КОМУНІКАТИВНЕ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ КЛІНІЦИСТІВ: РОЛЬ ВІДЕОФІЛЬМІВ ТА НАУКОВИХ ІНТЕРВ'Ю	51
Количева Н.Л., Крупей К.С., Деген А.С.	
МЕТОДОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ КЛІНІЦИСТІВ У ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ НА КАФЕДРІ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ.....	53
Корнієнко О.О., Рябоконт О.В., Оніщенко Т.Є., Калашник К.В.	
ПІДГОТОВКА КЛІНІЧНОГО ФАРМАЦЕВТА В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	54
Крайдашенко О.В., Свинтозельський О.О., Михайлик О.А.	
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА ФАХОМ «ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ»	56
Кривенко В.І., Федорова О.П., Колесник М.Ю., Пахомова С.П., Герасименко Л.В., Качан І.С., Соколова М.В., Михайловський Я.М.	
ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ.....	57
Кривенко В.І., Михайловський Я.М.	
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ НА МЕДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ.....	58
Крісанова Н.В., Іванченко Д.Г., Рудько Н.П.,	

Таким чином, симуляційний тренажер Body Interact можна вважати одним із важливих і фундаментальних підготовці лікарів-інтернів у закладах вищої медичної освіти. Такі заняття допоможуть ефективно опанувати навички обстежень і лікування пацієнтів з різними станами, а також сформулюють важливі особистісні та професійні клінічні уміння лікарів різних спеціальностей.

Висновки. При підготовці лікарів-інтернів у ЗДМФУ доцільно широко впроваджувати технологію віртуального пацієнта Body Interact як невід'ємну складову проблемно-орієнтованого навчання в медицині, яка дозволяє відтворити реальну професійну ситуацію, сприяє більш якісному засвоєнню теоретичного матеріалу та підвищує практичну підготовку майбутніх фахівців.

Література

1. Колесник Ю. М., Авраменко М. О., Моргунцова С. А., Рижов О. А. Кроки трансформації освітнього процесу до дистанційної форми навчання у ЗДМУ. *Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2020: матеріали Всеукр. наук.-метод. відеоконф. з міжнар. участю* (19-20 листопада 2020 р., м. Запоріжжя). Запоріжжя, 2020. С. 3-5. URL: <http://dSPACE.zsmu.edu.ua/handle/123456789/13522>
2. Романова, К. Б. Досвід міжкафедрального тренінгового центру в умовах змішаного навчання у Запорізькому державному медичному університеті. *Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ, траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти: матеріали навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради* (26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). Запоріжжя, 2021. С. 112-113. URL: <http://dSPACE.zsmu.edu.ua/handle/123456789/14515>
3. Усачова О.В., Конакова О.В., Сіліна Є.А., Пахольчук Т.М., Дралова О.А. Досвід роботи з віртуальним пацієнтом на платформі «body interact» на кафедрі дитячих інфекцій в умовах пандемії COVID-19. *Матеріали навчально-методичної відеоконференції центральної методичної ради «Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ, траєкторія розвитку та місце в системі вищої освіти: матеріали навч.-метод. відеоконференції Центр. метод. ради* (26 травня 2021 р., м. Запоріжжя). Запоріжжя : ЗДМУ, 2021. С. 26-27.
4. Kolesnyk M. Y. The first experience of using the Body Interact simulation interactive training platform as a part of interns' attestation. *Медична освіта*. 2020. №2. Р. 71–74. <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2020.2.11150>
5. Михайловська Н. С. та співавт. Роль симуляційного навчання в медичній освіті. *Сучасні тенденції та перспективи розвитку вищої медичної (фармацевтичної) освіти в Україні : матеріали XX Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю в онлайн-режимі за допомогою платформи Microsoft Teams* (Тернопіль, 18-19 травня 2023 р.). Тернопіль : ТНМУ "Укрмедкнига", 2023. С. 120-122

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ БІОЛОГІЧНІЙ ХІМІЇ НА МЕДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

Крісанова Н.В., доцент
Іванченко Д.Г., професор
Рудько Н.П., ст. викладач
Кафедра біологічної хімії

Ключові слова: якісна успішність, мотивація навчання, інтерактивні лекції, ситуаційні задачі

Питання підготовки висококваліфікованих кадрів має першочергове значення для викладачів закладу медичної освіти незалежно від того, чи це дисципліна природничо-наукового циклу на 1-3 році навчання, чи це дисципліна, що визначає вузьку професійну діяльність майбутнього фахівця. Для викладачів важливо досягти кінцевих цілей навчання, які визначають за результатами якісної успішності студентів. В умовах існуючої змішаної форми навчального процесу в медичних закладах вищої освіти, коли відсоток дистанційної форми викладання дисциплін дуже великий (це стосується, перш за все, дисциплін 1-2 років навчання на медичному факультеті), обов'язково виникають питання: як зберегти високим показник якісної успішності студентів? Як підвищити мотивацію студентів у вивченні дуже складних питань з біологічної хімії? Як створити фундаментальну базу знань для розуміння майбутнім лікарем клінічних проблем пацієнтів?

Колектив кафедри біологічної хімії ЗДМФУ розуміє, що в умовах існуючої форми навчання гостро назріла потреба в кардинальних змінах як у проведенні лекцій, так і практичних занять з біологічної хімії. Інтерактивні лекції, які включають можливість дискусії, використання відеоматеріалів, мозковий штурм, мотиваційне мовлення, можуть допомогти у підвищенні якості

викладання теоретичних питань дисципліни. Сучасні інформаційні технології справді допомагають викладачеві використовувати при проведенні лекції відеоматеріали, виділити час на мотиваційну мову. Але створити умови для дискусії, провести мозковий штурм – ці дії вимагають від лектора високої компетентності з питань, що викладаються, чіткого планування лекції, вміння швидко реагувати на можливі та несподівані проблеми, які можуть з'явитися протягом лекції. На жаль, в існуючій робочій програмі дисципліни «Біологічна хімія» на лекції відведено тільки 32 академічні години. І це занадто мало часу, щоб викласти, використовуючи інтерактивні лекції, величезну кількість новітніх наукових фактів щодо досліджень біохімії людини та біохімії мікроорганізмів, що викликають розвиток захворювань. Крім цього, постійно існує дилема: у лекційному матеріалі висвітлювати фундаментальні питання предмету, чи акцентувати виклад навчального матеріалу, базуючись на останніх світових досягненнях біохімічних досліджень? Слід визначити той факт, що існуючий рівень базової підготовки студентів з органічної хімії, з інших дисциплін природничо-наукового циклу залишає бажати кращого. В цих умовах викладач вимушений вибирати середньостатистичний рівень підготовки студентів для того, щоб отримати кінцевий позитивний результат.

Проведення практичних занять з біологічної хімії в умовах дистанційної форми навчального процесу також має свої особливості і відмінності у порівнянні з навчальною роботою в режимі off-line. Не можна проконтролювати якість контакту з кожним студентом групи при співбесіді, отримати зворотний зв'язок одразу після наведення питання (наразі гостро стоїть проблема якості інтернет-зв'язку). На жаль, існують і проблеми академічної доброчесності, які пов'язані з відмовою студентів відповідати на питання викладача. Тому в цих умовах для викладачів головна мета – це створення таких завдань для роботи студентів, які можуть забезпечити мотиваційний настрій студентів на набуття знань, спонукають до роботи з результатами сучасних наукових досягнень дисципліни, а результати роботи дають студенту самозадоволення. Викладачі кафедри біохімії ЗДМФУ активно застосовують при створенні таких завдань програмний набір інструментів Microsoft 365 (SharePoint, Stream, Forms, OneNote). Використання зазначеного інструментарію дозволяє візуалізувати надскладні біохімічні процеси, молекулярні механізми їх регуляції з метою полегшення засвоєння навчального матеріалу. Особливе значення мають ситуаційні задачі, які містять інформацію про застосування різноманітних біохімічних показників крові, сечі, інших біологічних рідин в діагностиці патологічних станів. При цьому акцентується не тільки те, як змінюється біохімічний показник при розвитку патологічного стану, завдання перевіряє локалізацію утворення цього показника в організмі людини, знання про метаболічні шляхи, які з ним пов'язані, про можливі фактори впливу на механізм утворення. На нашу думку, такі завдання надають можливість наблизити студента до реальної ситуації в роботі з пацієнтами, створюють умови для формування навички розробки алгоритму аналізу отриманих результатів біохімічних досліджень. Якщо студент вміє вирішувати такі завдання, то ми розуміємо, що одна зі складових рис майбутнього фахівця у галузі медицини вже сформована.

Виходячи з вище наведеного, для підвищення якісної успішності студентів з біологічної хімії можна запропонувати:

1. Збільшити кількість інтерактивних лекцій з дисципліни.
2. Розробити ситуаційні задачі для студентів, вирішення яких пов'язано з викладанням лекційного курсу.
3. Збільшити індивідуальну роботу викладачів зі студентами, які мають найгіршу успішність з дисципліни.
4. Мінімізувати асинхронну форму навчання.
5. За можливості збільшити off-line складову навчального процесу.

Література:

1. Пометун О. Інтерактивні технології навчання: Теорія, досвід: метод. посіб. авт.- уклад.: /О. Пометун, Л. Пироженко. – К.: А.П.Н.; 2002. - 136 с.
2. The Interactive Lecture. An Instructor's Manual / Arizona University . The office of Medical education /Chris Cunniff, Mike Aldous, Mike Grossman, etc. https://fid.medicine.arizona.edu/sites/default/files/u4/interactive_lecture_manual_omse.pdf.